

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шашн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„Друкарі: 29-26.
**В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**
**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Дісонанс у радянсько-німецьких взаєминах.

Львів, 20 березня 1928.

Московські „Известия“ з 4. березня принесли в своїй передовиці таку знаменну характеристику господарського положення у СРСР:

„Скільки вироблюваних у сільському господарстві продуктів, а особливо у тій їх ділянці, що заповнює ринок, не відповідає рости-мому попиту народного господарства, зокремаж попиту промислу і потребам експорту, а також потре-бам міського населення і харчуван-ня“.

Наведені слова є ключем для зро-зуміння всього того, що діється тепер у СРСР, а зокремаж що дієть-ся на верхах керуючої політи-чної СРСР партії. А діється там не добре. Партія, що ще вчора так е-нергійно викидала зі своїх лав під проводом Сталіна ветеранів біль-шовицької революції Троцького, Зи новева, Пятакова, Радека та інших, чини переживає знов сама в собі важку кризу на тлі економічної скрути в країні. Сталін, той одини-кий тепер диктатор СРСР, почав переводити під впливом аргументів аліквотної опозиції обмежуван-ня нели та повільне нищення за-можливіших елементів села т. зв. ку-лацтва. Одне практичне показало, що війна з кулацтвом, яке було най-важливішим доставцем найнеобхід-ніших продуктів сільського госпо-дарства на міські ринки, не така легка. Як тільки заможніше селян-ство відчувало над собою загрозу ста-лінінської пети перестало доставляти збіжжя на ринок. Влада хопилася за репресіональні міри виходування хліба зі села, а це останнє відповіло цілковитим бойкотом міського рин-ку. Перед великими міськими і про-мисловими осередками зарисувало-ся марево голоду. Ситуація стала грізною. І тут то на верхах комуні-зму з'явилася поважна опозиція про-ти політики Сталіна, яка знов ви-плидала з маніфесту, що його вида-ла компартія і влада до пролетарія-ту СРСР, з нагоди 10-тих роковин революції.

В тому маніфесті між іншим запо-відалося скорочення годин праці для робітників, підвищення заробіт-ної платні та боротьба з кулацтвом на селі. Згідно з маніфестом усі сільсько-господарська політика ко-муністів у другій декаді революції чи точніше комуністичної диктату-ри мала спиратися на колективних господарств, радянських терж го-сподарств і на середняцьких і бід-няцьких індивідуальних господар-ствах, що мали стати в перспективі усі колективізованими. Сталін під-готував тези маніфесту і почав їх енергійно проводити в життя, не ра-хуючись цілковито з природним кодом подій та з об'єктивними умо-винами рівного господарювання в СРСР. Тепер уже ясно, що політика Сталіна на цілій лінії збанкрутува-ла. Бо наслідком її прийшла недо-статок хліба і взагалі продуктів пер-шої необхідності на внутрішніх ринках. Самоозрозуміло, що через те відпадала заповіджена маніфес-том підвищення плати робітникам, від-падала і справа зпінжати годин праці. Торговельний бізнес став неактив-ним. Бо останній місяцями більшо-вський „внешторг“ не в силі ви-нести до кордонів ні зеренни збіжж-я, а наслідком того пропали і всі на-

ни інтенсифікації промислу. Бо тре-ба знати, що весь майже експорт ввнешторгу, точніше весь прибуток з нього повинен був йти на розбу-дову промислових підприємств та на поправу існуючих.

Застукана наслідком такої полі-тики Сталіна господарка опинила-ся в сліпому куті. Найближча пер-спектива її наслідків стала дуже гріз-ною. Особливо в місцях великого накопичення міського населення а-бо робітництва вона стала катастро-фальною. Проти Сталіна і його полі-тики виступили тому енергійно Риков і Калінін. Вони стали на ста-новниці затримання нели в давньому виді та наділення повною свободою селянських заможніших госпо-дарств. До того становища гнали їх обох не тільки сумні внутрішні господарські відносини, але й зо-внішні невдачі і неповіднення ко-муністів. Франко-радянські торго-вельні переговори засуджені на пов-ну безуспішність і безвиглядність, з великими надіями ведені радян-но-німецькі переговори в Берліні між іншим у справі позички для СРСР у висоті 600 мільонів карбов. були теж безвиглядні, а внутрішня еко-номічна ситуація ставала з дня на день гіршою. Треба було за всяку ціну заборсувати чимсь увагу ро-бітництва та міських елементів, що-би її відвернути від економічної кри-зи. І її відвернули комуністи роз-криттям великої змови в Донецькій промисловій кітловині. Пішли ареш-ти за економічну шпільоажу, а в чи-сло арештованих спеців попали й німецькі висококваліфіковані інжи-ніри. Розкриття змови якимось навіть ступувало до делкої міри основні розходження та непорозуміння на комун. верхах між Сталіном з одної та Риковим і Калініном з другої сто-рони.

Комуністичні керманічі були дум-ки, що арешти німецьких інженерів вплинуть приспівуючо на радян-но-німецькі торговельні переговори. Тимчасом сталося зовсім навпаки. Вся німецька прилюдна опінія за-протестувала проти арештів, а інте-ресовані німецькі фірми загрозили, що на будуче не вишлють до СРСР ніякого свого спеців, доки від ко-манди не буде гарантії для їх недо-торканості. В тому напрямі поста-вили вони домагання до німецького

уряду. Німецький посол у Москві гр. Брокдорф Рашау запротестував проти арештів і домагався негайно-го звільнення німецьких інженерів. Більшовики вперлися. Не помогла й інтервенція Літвінова, що проїз-див тоді через Берлін до Женев та мав нагоду познайомитися з німець-кою опінією в тій справі. Не помо-гли й заходи Чічеріна, щоб злагід-нити визиваючу впертість Кремлю. Дійшло до того, що німецький по-сол загрозив опущенням Москви, а в міжчасі торговельні переговори й переговори в справі позички для СРСР у Берліні зірвано.

Комуністи стали перед маревом цілковитої ізоляції в Європі, а „Из-вестия“ почали навіть писати про те, що німецька дипломатія в по-розумінні з французькою намага-ється за всяку ціну спаралізувати ще й усі більшовицькі заходи для навізання торговельних взаємин з Америкою, що були на найкрайшій дорозі до успішного висліду. Однак не зважаючи на все те, прийшлося комуністам таки понехати свою впертість, прийшлося закусити зуби і йти на компроміс. Останні вістки кажуть, що більшовики вже звіль-нили з тюрми двох німецьких спе-ців. Не треба сумніватися, що чер-гові вістки подадуть світові до ві-домості про звільнення й інших. На щож толі було їх арештувати, нащо було робити стільки шуму, нащо розтрублювати при допомозі офі-ціальних комунікатів генерального прокурора СРСР про велику змо-ву німецьких капіталістів і їх плат-них спеців проти диктатури проле-таріату? Нащо?

Не вдалась комуністам тактична маршрута, бо замість поправити їх ситуацію в нутрі, не тільки її не по-правили, але в додатку їх в очак своєї суспільності скомпромітува-ла, а попри те принесла їм великан-ську шкоду на зовні, особливо в тих промислових і господарських за-кордонних колах, з якими вони вже були, або хотіли вступити в ділові зв'язки. Перерахувались комуністи і тепер понесуть дуже ліжмаючу кару за свої кепські рахунки. Зокремаж у радянсько-німецьких взаєминах по-ставала наслідком того дуже немна-аупинка. В радянсько-німецькій гармо-нії заістнував поважний дісонанс.

борах польська проурядова „одни-ка“ здобула на Волині 10 мандатів, а всі українські партії тільки 6 ма-ндатів. Волинські „однинковичі“ скла-даються з трьох національних груп: польської — 5 мандатів, української (польонофілії) — 4 мандати і жи-дівської — 1 мандат (жидівський фабрикант Вацлав Віслівський). У-країнська мандатова група ділиться на три листи (8, 18 і 22) і чотири на-терорії: Сель-Роб (Правиза) — 3 мандати, радикали — 1 мандат і без-партійні 2 мандати, при чому один безпартійний (Л. Серветник) схиля-ється до України. Нац.-Дем. Обед-нання, а другий (І. Власовський) до радикалів.

Поодинокі національні чи міжна-ціональні листи розподіляються ось так:

а) Українські листи: 8, 18, 19, 20, 22 і 37 (з яких листа ч. 18 була між-національно-бюловою, листи ч. 8 і ч. 19 соціалістично-інтернаціональ-ними, ч. 20 — російсько-русофіль-сько-хлібодською) зібрали 218.366 голосів;

б) Одинока, монопольна польська „одника“ зібрала 201.664 голосів;

в) Жидівські листи (4 і 33) зібрали 6.510 голосів*).

Разом віддано на Волині 426.540 голосів, з чого на українські листи припадає 51 проц., на польські ли-сти — 47.50 проц., а на жидівські листи — 1.50 проц.

а) Українське Соц. Сель-Роб. Об-єднання (листа ч. 8):

	% всіх укр. гол.
1) Луцьк-Рівне	42.332
2) Кременець-Дубно	32.187
	74.519 34.70

б) Українська Соц.-Радик. Партія і безпартійні (ч. 22):

	% всіх укр. гол.
1) Луцьк-Рівне	27.603
2) Кременець-Дубно	41.856
	69.459 31.96

в) Українське Нац.-Демокр. Обед-нання (листа ч. 18 з блоку неполь-ських народів):

	% всіх укр. гол.
1) Луцьк-Рівне	40.329
2) Кременець-Дубно	16.327
	56.656 26.90

Решта 7.10 проц. українських го-лосів припадає на листу ч. 37 („За Українську Народню Справу“, інак-ше: хлібодівці з „Української Ниви“) 6.711, на листу ч. 20 (росіян і русо-філів) — 6.515 голосів і на листу ч. 19 (Сель-Роб.-Лівиза) — 2.276 го-лосів.

Годиться зазначити, що в ковель-ській окрузі всі українські листи бу-ли уневажнені або тям чи іншим способом їх не допущено. Лишили-ся тільки „непідкладні“ листи ч. 20 і ч. 37. З огляду на виключення у-країнських лист, а головню 18-ки, число відданих „важних“ голосів обмежалося до цифри 89.119, коли в р. 1922 віддано 107.717 важних го-лосів, отже впало кругло на 20 ти-сяч голосів. Те зменшення відсотка голосуючих в ковельській окрузі є дуже характерним, бо в інших округах відсоток голосуючих знач-но піднісся. І так у луцькій окрузі число голосуючих (важних голосів) в порівнянні з 1922 р. зросло зі 116.626 на 164.216, отже о 47.800 го-лосів, а в кременецькій окрузі зі 138.339 на 173.211, отже о 34.872 го-лосів. Пересічний віст важних го-лосів у тих двох волинських окру-

* Частини жидівських голосів німців з-у 18-ї і 19-ї

Після виборчого бою.

підсумки і висновки.

IV. Північні українські землі.

Коли переходимо до північних у-країнських земель, то — правду ка-жучи — відчуваємо своє повне без-силля. Дані про вибори на території Волині, Холмщини і Підляшя не є зовсім певні, в цифрових вислідах з Полісся не проголошено досі нія-ких.

1. Висліди соймових виборів на Во-лині.

Волинь має три виборчі округи: а) Ковель-Володимир, б) Луцьк-Рів-не і в) Кременець-Дубно. Перша й третя округи вибирають по 5 по-слів, друга — 6 послів, разом 16. На основі польського перепису (фаль-шивого, в некористь українців) за-дані три волинські виборчі округи мають українського населення (на-ціональність ідентифікуємо з віро-ісповіданням) 1.067.353 (76.34 проц.).

польського населення 166.537*) (11.90 проц.) і жидівського населення 164.564 (11.76 проц.), разом 1.318.454 населення. Один мандат на Волині припадає кругло на 88 тисяч насе-лення. Таким чином українцями тео-ретично припадає 14 мандатів, а по-лякам і жидом по одному, однак тільки тоді, колиб вони були скуп-чені в більшому числі в одній з 3-ох виборчих округ. Такою округою, де можливий є вибір поляка і жода — очевидно при допомозі дрібних меншостей (чехів і німців), є тільки округа Луцьк-Рівне. В попередніх виборах поляки не вибрали на Во-лині ані одного свого представника, всі мандати припали українцям і їх союзникам жидом. В теперішніх ви-

*) До поляків зараховано всіх римо-ка-толиків, отже німців і частину чехів

13. 50

M. F.

Спрямлення помилки. У Федеративі ч. 66 в 6-й шпальці, 12-й рядок знову пропущено після „1885 р.“: „...відмінами Христів і знову Мюнхен до 1891 р.“ коли він і слова.

Ціни прямих поїздів — складні питання

ГОДИННИКИ тав-
ки найціпших фа-
брик прейзійні про-
дає за готівку і на
ратні від десятих літ
з найціпшою сторо-
ни записна фірма Іван
Зельтенрайх, Львів,
пл. Маріїська ч. 5.
3 70-2

За редакцію відповідає Василь Мудонд

Видзе Видзавича Спілка Діло"

3. Справочный Выходной Цвет - Black, White, Purple & 10